

บทที่ 4

สรุปผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

4.1 สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาบริบทพื้นที่ ทางกายภาพ สังคมและเศรษฐกิจของวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

วิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีขนาดพื้นที่ 150 ไร่ ตั้งอยู่อำเภอพิมายห่างจากตัวอำเภอพิมาย 7 กิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา 61 กิโลเมตร การคมนาคมส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ และจักรยานยนต์ ผ่านอำเภอโนนสูง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบสูงและราบลุ่ม ดินมีทั้งดินเหนียวและดินทรายแล้วแต่พื้นที่บริเวณนั้น ๆ อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังต่อไปนี้ ทิศเหนือ ติดกับตำบลท่าหลวง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลโบสถ์ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ทิศใต้ ติดกับ ตำบลนิคมสร้างตนเอง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากช่องโคพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา มีสมาชิกทั้งหมด 45 คน ประกอบด้วยสมาชิกมี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 มาจากกลุ่มผู้ได้รับความเดือดร้อนจากโครงการพัฒนาของภาครัฐ เช่น รถไฟรางคู่ การทวงคืนพื้นที่ป่า จำนวน 23 คน และส่วน 2 มาจากเขตอำเภอพิมาย ซึ่งเป็นประชากรที่ประสบปัญหาด้านที่ดินทำกินต้องเช่าที่ดินผู้อื่นเพื่อทำการเกษตร จำนวน 22 คน การเมืองการปกครองของวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนายังไม่มีการปกครองที่แน่นอน มีเพียงประธานกลุ่มฯ รองประธานกลุ่มฯ เป็นผู้ดูแล ในส่วนการปกครองดูแลพื้นที่ของวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา หมู่ที่ 3 ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในการดูแลของเขตเทศบาลตำบลรังกาใหญ่ การปกครองแบบประชาธิปไตยในหมู่บ้าน การประกอบอาชีพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา ส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกร ทำสวน ปลูกผัก ประมง และรับจ้างทั่วไป ทั้งงานด้านในและด้านนอก กลุ่มวิสาหกิจฯ งานด้านในกลุ่มวิสาหกิจฯ คือ การรับจ้างภายในแปลงของบุคคลอื่น งานด้านนอก คือ การ รับเหมาก่อสร้าง รับจ้างตัดอ้อยตัดมันสำปะหลัง และรับจ้างทั่วไป แหล่งที่มาของหนี้สินและเงินทุนกู้ยืมของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนามาจากแหล่งเงินทุนของทางสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินที่ให้การสนับสนุน เงินตัวเอง และเงินกู้ยืมจากระบบ เพื่อนำเงินมาพัฒนาภายในแปลงของตัวเอง

4.2 ผลการศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา มีสมาชิกทั้งหมด 45 คน 45 แปลง การบริหารการเงินของกลุ่มวิสาหกิจฯ มีการเปิดบัญชีเป็นของกลุ่มวิสาหกิจฯ เปิดบัญชี 3 คน โดยมีประธาน รองประธานและเหรัญญิก การถอนเงินในบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจฯ จะต้องถอนเงิน 2 ใน 3 คนที่เปิดบัญชี การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจฯ มีการดำเนินงานโดยการแบ่งเป็น 3 โครงการ ทางสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) มีงบประมาณให้จำนวน 300,000 บาท โดยที่หารจำนวนคนรายหัวทั้งหมด 45 คน ตกคนละ 6,660 บาท การถอนเงินในบัญชีของโครงการทั้ง 3 โครงการจะต้องถอนเงิน 2 ใน 3 คนที่เปิดบัญชี เช่นเดียวกับกลุ่มวิสาหกิจฯ ทางด้านกฎระเบียบของกลุ่มแบ่งเป็น 4 หมวด มีหมวดทั่วไป หมวดคุณสมบัติของสมาชิก หมวดการจัดที่ดินให้สมาชิก และหมวดระเบียบวินัยในการเข้าทำประโยชน์และการอยู่โครงการ และมีระเบียบข้อบังคับของวิสาหกิจฯ อยู่ 14 ข้อ การติดต่อสื่อสารโดยส่วนใหญ่มีการใช้เทคโนโลยี Line เข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มวิสาหกิจฯ และมีการติดต่อกันโดยการเดินบอกกันภายในแปลงของกลุ่มวิสาหกิจฯ ด้วย ส่วนการประสานงานเครือข่ายกับเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งเรื่องการประมง เรื่องการเกษตร และเรื่องสาธารณสุขโรค ทั้ง 3 เรื่องได้มีติดต่อไปยังอำเภอพิมาย อำเภอบัวใหญ่ และอำเภอใกล้เคียงของกลุ่มวิสาหกิจฯ ภายในจังหวัดนครราชสีมา

4.3 ผลการศึกษาการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรหลังจากที่ได้รับการจัดสรรที่ดินจากสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) กรณีศึกษา : วิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรรมฐานรากบ้านช่องโคพัฒนา ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษาข้อมูลเกษตรกรในการใช้ประโยชน์ในที่ดินหลังจากที่ได้รับ การจัดสรรที่ดินจากสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)											
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	แปลงที่	สร้างที่อยู่อาศัย	สร้างโรงเรียน	เลี้ยงสัตว์	เลี้ยงปลา	ผักสวนครัว	ปลูกข้าว	ปลูกไม้ยืนต้น	ขุดบ่อน้ำ	ขุดเจาะบาดาล
1	นางบุษยา ทวีชาติ	6	/		/	/	/	/	/	/	
2	นายเทียนชัย สุขสำราญ	8	/		/	/	/	/	/	/	
3	นายวันชัย โขงรัมย์	10	/		/	/	/	/	/	/	
4	นางพัค คำสบาย	12	/				/	/	/	/	
5	นางสุวิพัชร์ อังศิริไพศาล	17	/		/	/	/	/	/	/	
6	นางบัวรอง พิพัฒน์นอก	20	/				/		/	/	
7	ร้อยตำรวจโท ธงชัย โพธิ์สว่าง	24	/		/	/	/	/	/	/	
8	นางสาวชนัญทิชา อนันต์วิกุล	25	/		/	/	/	/	/	/	
9	นางสาวกชกุล บุญญาเกื้อกุล	28	/	/	/	/	/		/		/
10	นางสมัย วันชา	31	/	/	/	/	/		/		/
11	นายศิริรังษี นิลกำเนิด	33	/				/		/	/	/
12	นางนันทนา เหล็กพิมาย	34	/		/	/	/		/	/	
13	นางรัตนาพร วิลเลียม	37	/		/	/	/		/	/	/
14	นางวราภรณ์ กลิ่นราตรี	39	/	/	/	/	/		/	/	/
15	นายศุภฤกษ์ สีชมพู	43	/		/	/	/		/	/	/
รวม			15	3	8	9	15	7	15	13	6
ร้อยละ			100	20	53.3	60	100	46.7	100	86.7	40

ตารางที่ 4.3.1 แสดงการศึกษาข้อมูลเกษตรกร

จากตารางการศึกษาข้อมูลเกษตรกรในการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ มีจำนวนสมาชิก 15 คน 15 แปลง ประกอบด้วยแปลงที่ 6, 8, 10, 12, 17, 20, 24, 25, 28, 31, 33, 34, 37, 39 และ 43 พบว่าแต่ละคนได้พื้นที่เฉลี่ยคนละ 3 ไร่ เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 100% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการสร้างที่อยู่อาศัย ปลูกผักสวนครัว และปลูกไม้ยืนต้น มีทั้งหมด 15 แปลง, รองลงมาเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 86.7% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการขุดบ่อน้ำ ทั้งหมด 13 แปลง, รองลงมาเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 60% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงปลา ทั้งหมด 9 แปลง, รองลงมาเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 53.3% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ ทั้งหมด 8 แปลง, รองลงมาเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 46.7% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าว ทั้งหมด 7 แปลง, รองลงมาเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 40% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการขุดเจาะน้ำบาดาล ทั้งหมด 6 แปลง, และเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ คิดเป็นร้อยละ 20% ได้แก่แปลงที่ใช้ประโยชน์ในการสร้างโรงเรือน ทั้งหมด 3 แปลง จากทั้งหมด 15 แปลง ตามลำดับ

การศึกษาข้อมูลเกษตรกรในการใช้ประโยชน์ในที่ดินหลังจากที่ได้รับ การจัดสรรที่ดินจากสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ด้านเศรษฐกิจ)					
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	แปลงที่	รายได้/บาท/เดือน	รายจ่าย/บาท/เดือน	อื่นๆ
1	นางบุษยา ทวีชาติ	6	10,000	20,000	หนี้ในระบบ
2	นายเทียนชัย สุขสำราญ	8	3,000	900	หนี้นอกระบบ, หนี้กองทุนหมู่บ้าน
3	นายวันชัย โงงรัมย์	10	10,000	11,000	หนี้ในระบบ
4	นางพัศ คำสบาย	12	3,000	3,000 -3,300	หนี้สหกรณ์
5	นางสุวิพัชร์ อังศิริไพศาล	17	5,000	2,300	หนี้สหกรณ์
6	นางบัวรอง พิพัฒน์นอก	20	2,800	2,000 - 3,000	หนี้ญาติพี่น้อง
7	ร้อยตำรวจโท ธงชัย โพธิ์สว่าง	24	20,000 - 30,000	15,000	หนี้
8	นางสาวชนัญทิศา อนันธิกุล	25	15,000 - 20,000	20,000	หนี้สินเชื่อสวัสดิการ
9	นางสาวกัญกุล บุญญาเกื้อกุล	28	30,000	20,000	หนี้นอกระบบและหนี้สวัสดิการ
10	นางสมัย วันชา	31	20,000	10,000	หนี้สินเชื่อสวัสดิการ
11	นายศิริรังษี นิลกำเนิด	33	5,000	1,000 - 2,000	-
12	นางนันทนา เหล็กพิมาย	34	9,000	6,000	หนี้กองทุนหมู่บ้าน
13	นางรัตนพร วิลเลียม	37	25,000	14,000	หนี้สินเชื่อสวัสดิการ
14	นางวราภรณ์ กลิ่นราตรี	39	2,000 - 3,000	1,500 -2,000	หนี้บัตรเครดิต
15	นายศุภฤกษ์ สีชมพู	43	9,000	4,000	-

ตารางที่ 4.3.2 แสดงการศึกษาข้อมูลเกษตรกรด้านเศรษฐกิจ

จากตารางการศึกษาข้อมูลเกษตรกรในการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ ด้านเศรษฐกิจ มีจำนวนสมาชิก 15 คน 15 แปลง ประกอบด้วยแปลงที่ 6, 8, 10, 12, 17, 20, 24, 25, 28, 31, 33, 34, 37, 39 และ 43 พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯ ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินเชื่อสวัสดิการ รองลงมาเป็นหนี้ในระบบ

หนี้ธนาคาร หนี้กองทุนหมู่บ้าน หนี้สหกรณ์การเกษตร หนี้บัตรเครดิต และหนี้ญาติพี่น้อง ตามตาราง และพบได้ว่า สมาชิกบางคนไม่มีหนี้สิน และไม่ระบุหนี้สิน ตามตาราง โดยเฉลี่ยรายได้ต่อเดือนรายครัวเรือน/แปลง จำนวน 12,628.57 บาท และรายจ่ายต่อเดือนรายครัวเรือน/แปลง จำนวน 9,421.42 บาท